

## CHỦ ĐỀ 1. THẾ GIỚI TRONG VÀ SAU CHIẾN TRANH LẠNH

### BÀI 2. TRẬT TỰ THẾ GIỚI TRONG CHIẾN TRANH LẠNH

Thang điểm ... /78

(Phần 1 có 54 câu, mỗi câu 1 điểm = 54 điểm; phần 2 có 6 câu, mỗi câu 4 ý, mỗi ý 1 điểm = 24 điểm)

#### PHẦN 1 – CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM NHIỀU PHƯƠNG ÁN LỰA CHỌN

Học sinh trả lời từ câu 1 đến câu 54. Mỗi câu hỏi học sinh chỉ chọn 1 phương án.

**Câu 1.** Trật tự thế giới hai cực I-an-ta được hình thành bắt nguồn từ những quyết định của

- A. Liên Xô và Mỹ ở Hội nghị Xan Phran-xi-xcô (1945).
- B. "Hội nghị tam cường" và Hội nghị Pôt-xđam (1945).
- C. Liên Xô, Mỹ, Anh trong Hội nghị Tê-hê-ran (1943).
- D. Hội nghị Tê-hê-ran (1943) và Hội nghị I-an-ta (1945).

**Câu 2.** Nội dung nào sau đây là một trong những quyết định của Hội nghị I-an-ta (2-1945)?

- A. Tiêu diệt tận gốc chủ nghĩa phát xít Đức và chủ nghĩa quân phiệt Nhật Bản.
- B. Xây dựng một trật tự thế giới mới nhằm giải quyết dứt điểm các vấn đề hậu chiến tranh.
- C. Đồng ý thành lập tổ chức Hội Quốc liên để duy trì hòa bình và an ninh thế giới.
- D. Thoả thuận việc phân chia phạm vi ảnh hưởng của Mỹ và Liên Xô ở châu Phi.

**Câu 3.** Theo thoả thuận của các cường quốc tại Hội nghị I-an-ta (2-1945), địa bàn nào sau đây ở châu Âu sẽ thuộc phạm vi ảnh hưởng của Mỹ?

- A. Béc-lin.      B. Đông Đức.      C. Đông Âu.      D. Tây Âu.

**Câu 4.** Theo quyết định của các cường quốc tại Hội nghị I-an-ta (2-1945), vùng ảnh hưởng của Liên Xô ở châu Á sẽ là

- A. phía bắc vĩ tuyến 38 trên bán đảo Triều Tiên.      B. phía nam vĩ tuyến 38 trên bán đảo Triều Tiên.
- C. khu vực Tây Á, Nam Á và Đông Nam Á      D. khu vực Trung Đông và bán đảo Triều Tiên.

**Câu 5.** Quyết định nào sau đây của Hội nghị I-an-ta (2-1945) tạo nên những bất lợi cho cách mạng Việt Nam trong những năm 1945 - 1946?

- A. Quân Anh cùng với quân Pháp làm nhiệm vụ giải giáp quân đội Nhật.
- B. Quân Anh và quân Trung Hoa Dân quốc vào kiểm soát Đông Dương.
- C. Liên Xô có phạm vi ảnh hưởng và kiểm soát ở các nước Đông Dương.
- D. Đông Nam Á vẫn thuộc phạm vi ảnh hưởng của các nước phương Tây.

**Câu 6.** Nhận xét nào sau đây là tác động của Hội nghị I-an-ta và Hội nghị Pôt-xđam (1945) đối với tình hình quốc tế?

- A. Tạo nên một trật tự thế giới mới giữa các nước thắng trận và bại trận.
- B. Giải quyết được mâu thuẫn về vấn đề thị trường cho các cường quốc.
- C. Tạo nên khuôn khổ của trật tự thế giới - trật tự nhất siêu, nhiều cực.
- D. Làm thay đổi sâu sắc quan hệ quốc tế, đặc biệt là quan hệ Xô - Mỹ.

**Câu 7.** Nội dung nào sau đây là đặc điểm nổi bật của trật tự thế giới mới được hình thành sau Chiến tranh thế giới thứ hai?

- A. Một trật tự thế giới được thiết lập trên cơ sở nước thắng trận thống trị nước bại trận.
- B. Xác lập trật tự thế giới mới của các nước tư bản chủ nghĩa do Mỹ đứng đầu, chi phối.
- C. Hình thành trật tự thế giới hai cực đối lập: cực Liên Xô và cực Mỹ đứng đầu mỗi bên.
- D. Trật tự thế giới được thiết lập trên cơ sở các nước thắng trận đoàn kết, đồng thuận.

**Câu 8.** Những quyết định của Hội nghị I-an-ta cùng sự thoả thuận của Liên Xô, Mỹ và Anh ở Hội nghị Pôt-xđam (1945) đã trở thành khuôn khổ của một trật tự thế giới mới, vì

- A. các nước tham chiến được hưởng nhiều quyền lợi sau chiến tranh.
- B. khép lại trật tự thế giới cũ và xác lập trật tự thế giới "hai cực" đối lập.
- C. mở đầu quá trình giải thể chủ nghĩa thực dân mới ở các thuộc địa.
- D. đã phân chia xong phạm vi ảnh hưởng giữa các nước thắng trận.

**Câu 9.** Nội dung nào sau đây là mục tiêu của Mỹ khi phát động Chiến tranh lạnh (1947)?

- A. Đàn áp phong trào giải phóng dân tộc ở các nước thuộc địa.      B. Chống lại các lực lượng khủng bố ở châu Âu.
- C. Chống lại Liên Xô và các nước Đông Âu.      D. Thiết lập khối kinh tế ở các nước Đông Âu.

**Câu 10.** Nội dung nào sau đây là biểu hiện của Chiến tranh lạnh?

- A. Các cuộc chiến tranh cục bộ diễn ra ở nhiều nơi.      B. Trung Quốc và Liên Xô chạy đua vũ trang.

C. Trung Quốc và Mỹ trở thành hai cực lớn nhất.

D. Mỹ phát triển trở thành một cực duy nhất.

**Câu 11.** Từ đầu những năm 70 của thế kỉ XX, quan hệ Mỹ - Liên Xô chuyển dần sang hòa dịu, sau đó kết thúc Chiến tranh lạnh (1989) là do

A. chịu nhiều tổn kém và bị suy giảm thế mạnh về nhiều mặt.

B. xu thế liên kết khu vực và toàn cầu hóa diễn ra mạnh mẽ.

C. quá trình mở rộng không ngừng của Liên minh châu Âu (EU).

D. trật tự nhất siêu, nhiều cường đang trong quá trình mở rộng.

**Câu 12.** Trong thời gian tồn tại của trật tự thế giới hai cực, hai phe, sự kiện nào sau đây của Việt Nam không chịu sự tác động của xu thế hòa hoãn Đông - Tây?

A. Đàm phán và kí kết Hiệp định Pa-ri (1973).

B. Giải quyết vấn đề Cam-pu-chia (1989 - 1991).

C. Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1975.

D. Công cuộc Đổi mới đất nước (từ năm 1986).

**Câu 13.** Nội dung nào sau đây là yếu tố quyết định dẫn đến Trật tự thế giới hai cực I-an-ta sụp đổ?

A. Tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ ba.

B. Sự vươn lên mạnh mẽ của các nước và tổ chức quốc tế.

C. Liên Xô và Mỹ bị suy giảm vị thế do phải chạy đua vũ trang.

D. Chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô lâm vào khủng hoảng và tan rã.

**Câu 14.** Trật tự thế giới hai cực I-an-ta sụp đổ (1991) có tác động nào sau đây đến quốc tế?

A. Mở rộng quan hệ quốc tế, thúc đẩy xu thế toàn cầu hóa.

B. Mỹ chuyển sang ủng hộ xu thế đa cực, nhiều trung tâm.

C. Đưa tới sự ra đời của Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á.

D. Trung Quốc đã vươn lên trở thành nền kinh tế số 1 thế giới.

**Câu 15.** Nội dung nào sau đây phản ánh đúng tác động của sự sụp đổ Trật tự thế giới hai cực I-an-ta (1991) đến các quốc gia trên thế giới?

A. Mỹ vươn lên thiết lập trật tự thế giới "đơn cực" do Mỹ làm bá chủ.

B. Một số cường quốc có vị trí ngày càng cao trong quan hệ quốc tế.

C. Các nước tư bản chủ nghĩa và xã hội chủ nghĩa xung đột gay gắt.

D. Các quốc gia chạy đua vũ trang để có vị trí trong trật tự thế giới mới.

**Câu 16 :** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Mĩ **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

A. Đông Đức.

B. Tây Âu.

C. Tây Đức.

D. Tây Béclin.

**Câu 17:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Mĩ **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

A Tây Âu.

B. Đông Âu.

C. Tây Đức.

D. Tây Béclin.

**Câu 18:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Mĩ **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

A. Tây Á.

B. Tây Đức.

C. Tây Béclin.

D. Đông Béclin.

**Câu 19:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Mĩ **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

A. Phần Lan.

B. Tây Âu.

C. Tây Béclin.

D. Tây Đức.

**Câu 20:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), quân đội Liên Xô chiếm đóng khu vực nào dưới đây ?

A. Đông Đức.

B. Tây Đức.

C. Tây Béclin.

D. Tây Âu.

**Câu 21 :** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945), quân đội Liên Xô chiếm đóng khu vực nào sau đây?

A. Tây Đức.

B. Đông Béclin.

C. Tây Béclin.

D. Tây Âu.

**Câu 22:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2/1945), quân đội Liên Xô chiếm đóng khu vực nào sau đây?

A. Đông Âu.

B. Tây Đức.

C. Tây Béclin.

D. Tây Âu.

**Câu 23 :** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945), quân đội Liên Xô chiếm đóng khu vực nào sau đây?

A. Tây Đức.

B. Bắc Triều Tiên.

C. Tây Béclin.

D. Tây Âu.

**Câu 24:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945), Liên Xô **không** đóng quân tại khu vực nào sau đây?

A. Đông Đức.

B. Bắc Triều Tiên.

C. Đông Âu.

D. Nam Á.

**Câu 25.** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945). Liên Xô không đóng quân tại khu vực nào sau đây?

A. Đông Đức.

B. Đông Âu.

C. Bắc Triều Tiên.

D. Tây Đức.

**Câu 26:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945), khu vực nào sau đây không thuộc phạm vi ảnh hưởng của Liên Xô?

A. Đông Đức.

B. Đông Nam Á.

C. Đông Âu.

D. Đông Béclin.

**Câu 27:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Liên Xô **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

- A. Đông Béclin. B. Đông Âu. C. Đông Đức. D. Tây Âu.

**Câu 28:** Theo quyết định của hội nghị Ianta (2-1945), Liên Xô không đóng quân tại khu vực nào sau đây?

- A. Đông Đức. B. Tây Á. C. Đông Âu. D. Bắc Triều Tiên.

**Câu 29:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Liên Xô **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

- A. Đông Âu. B. Tây Á. C. Đông Béclin. D. Đông Đức.

**Câu 30:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Liên Xô **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

- A. Đông Âu. B. Đông Béclin. C. Tây Đức. D. Đông Đức.

**Câu 31:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (tháng 2-1945), Liên Xô **không** được phân chia phạm vi ảnh hưởng ở địa bàn nào sau đây?

- A. Đông Đức. B. Đông Âu. C. Đông Béclin. D. Tây Béclin.

**Câu 32:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945), những nước nào sau đây trở thành những nước trung lập?

- A. Áo, Phần Lan. B. Đức, Thụy Sĩ. C. Anh, Pháp. D. Ba Lan, Nam Tư.

**Câu 33:** Theo quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945), nước nào cản trở thành một quốc gia thống nhất và dân chủ?

- A. Trung Quốc. B. Nhật Bản. C. Pháp. D. Ấn Độ.

**Câu 34:** Quyết định của Hội nghị Ianta (2-1945) và những thỏa thuận sau đó giữa ba cường quốc Liên Xô, Mỹ, Anh đã trở thành khuôn khổ của một trật tự thế giới mới vì

- A. các nước tham chiến được hưởng nhiều quyền lợi sau chiến tranh.  
B. làm cho cục diện hai cực, hai phe được xác lập trên toàn thế giới.  
C. đã dẫn tới sự giải thể của chủ nghĩa thực dân ở các thuộc địa.  
D. đã phân chia xong phạm vi ảnh hưởng giữa các nước thắng trận.

**Câu 35:** Trật tự hai cực Ianta được xác lập sau Chiến tranh thế giới thứ hai khẳng định vị thế hàng đầu của hai cường quốc nào?

- A. Liên Xô và Mỹ. B. Mỹ và Anh. C. Liên Xô và Anh. D. Liên Xô và Pháp.

**Câu 36:** Sự kiện nào sau đây diễn ra trong thời kỳ Chiến tranh lạnh (1947-1989)

- A. Chiến tranh thế giới thứ nhất kết thúc. B. Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ.  
C. Tổ chức Hiệp ước Vácava được thành lập. D. Hệ thống Vécxai - Oasinhton được thiết lập.

**Câu 37:** Sự kiện nào sau đây diễn ra trong thời kỳ Chiến tranh lạnh (1947-1989)?

- A. Hội đồng tương trợ kinh tế (SEV) ra đời. B. Chiến tranh thế giới thứ nhất kết thúc.  
C. Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ. D. Hệ thống Vécxai - Oasinhton thiết lập.

**Câu 38:** Sự kiện nào sau đây diễn ra trong thời kỳ Chiến tranh lạnh (1947-1989)?

- A. Mỹ thực hiện Kế hoạch Mácsan. B. Chiến tranh thế giới thứ nhất kết thúc.  
C. Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ. D. Hệ thống Vécxai - Oasinhton thiết lập.

**Câu 39:** Từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai đến nửa đầu những năm 70 của thế kỷ XX, quan hệ giữa Mỹ và Liên Xô là

- A. đối đầu. B. hợp tác. C. đối tác. D. đồng minh.

**Câu 40:** Sự kiện nào sau đây diễn ra trong thời kỳ Chiến tranh lạnh (1947-1989)?

- A. Chiến tranh thế giới thứ nhất kết thúc. B. Chiến tranh thế giới thứ hai bùng nổ.  
C. Hệ thống Vécxai - Oasinhton thiết lập. D. Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) ra đời.

**Câu 41:** Nhân tố chủ yếu chi phối quan hệ quốc tế trong phần lớn nửa sau thế kỷ XX là

- A. cục diện "Chiến tranh lạnh". B. xu thế toàn cầu hóa.  
C. sự hình thành các liên minh kinh tế. D. sự ra đời các khối quân sự đối lập.

**Câu 42:** Cuộc Chiến tranh lạnh do Mỹ phát động chống Liên Xô là cuộc chiến

- A. không tiếng súng nhưng đặt thế giới trong tình trạng căng thẳng.  
B. giành thị trường quyết liệt giữa Mỹ và Liên Xô.  
C. với những xung đột trực tiếp giữa Mỹ và Liên Xô  
D. không hồi kết về quân sự và ý thức hệ giữa Mỹ và Liên Xô.

**Câu 43:** Sự ra đời tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO, 1949) và tổ chức Hiệp ước Vácava (1955) là hệ quả trực tiếp của

A. các cuộc chiến tranh cục bộ trên thế giới.

B. xung đột vũ trang giữa Tây Âu và Đông Âu.

C. cuộc Chiến tranh lạnh do Mỹ phát động.

D. chiến lược Ngăn đe thực tế của Mỹ.

**Câu 44.** Sự ra đời của tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (1949) và tổ chức Hiệp ước Vác-sa-va (1955) đã tác động như thế nào đến quan hệ quốc tế?

A. Đánh dấu cuộc Chiến tranh lạnh chính thức bắt đầu.

B. Tạo nên sự phân chia đối lập giữa Đông Âu và Tây Âu.

C. Xác lập cục diện hai cực, hai phe, Chiến tranh lạnh bao trùm thế giới.

D. Đặt nhân loại đứng trước nguy cơ của cuộc chiến tranh thế giới mới.

**Câu 45:** Trong thời kỳ Chiến tranh lạnh, quốc gia nào ở châu Âu trở thành tâm điểm đối đầu giữa hai cực Xô - Mỹ?

A. Đức.

B. Pháp.

C. Anh.

D. Hy Lạp.

**Câu 46:** Đặc điểm nổi bật của quan hệ quốc tế từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai đến đầu những năm 70 của thế kỷ XX là gì?

A. Hai siêu cường Xô - Mỹ đối thoại, hợp tác.

B. Hai siêu cường Xô - Mỹ đối đầu gay gắt.

C. Hòa bình, hợp tác trở thành xu thế chủ đạo.

D. Xu thế toàn cầu hóa diễn ra mạnh mẽ.

**Câu 47.** Sự kiện nào sau đây có ý nghĩa mở ra bước đột phá đầu tiên đối với trật tự thế giới hai cực I-an-ta?

A. Thắng lợi của cách mạng Trung Quốc (1949).

B. Cách mạng tháng Tám ở Việt Nam (8/1945).

C. Chế độ độc tài thân Mỹ thất bại ở Cuba (1959).

D. Anh, Pháp rút quân khỏi kênh đào Suez (1956).

**Câu 48.** Nội dung tranh cãi gay gắt quyết liệt nhất trong hội nghị I-an-ta (2/1945) là

A. quốc gia nào sẽ tham chống Nhật ở châu Á.

B. phân chia phạm vi ảnh hưởng sau chiến tranh.

C. ranh giới phân chia để chiếm đóng Triều Tiên.

D. số phận của các nước phát xít sau chiến tranh.

**Câu 49.** Xu thế hoà hoãn Đông-Tây xuất hiện có tác động như thế nào đến trật tự hai cực I-an-ta?

A. Đã xuất hiện xu thế đa cực.

B. Các mâu thuẫn càng sâu sắc.

C. Làm suy yếu trật tự hai cực.

D. Đã củng cố trật tự hai cực.

**Câu 50.** Một trong những biểu hiện của xu thế hoà hoãn Đông - Tây là

A. các cuộc gặp gỡ cấp cao Xô - Mỹ.

B. khủng hoảng năng lượng, dầu mỏ.

C. Cách mạng Trung Quốc thắng lợi.

D. sự vươn lên mạnh mẽ của Nhật Bản.

**Câu 51.** Một trong những mục đích của Mỹ khi triển khai thực hiện kế hoạch Mác-san (6/1947) đối với các nước Tây Âu là

A. phát xít hóa cho nước Đức.

B. tiêu diệt Đảng Cộng sản Ý.

C. hỗ trợ khôi phục kinh tế.

D. chiếm thuộc địa của Tây Âu.

**Câu 52.** Một trong những mục đích của Mỹ khi thành lập khối quân sự Bắc Đại Tây Dương (NATO) năm 1949 là

A. chống lại Liên Xô và các nước Đông Âu.

B. muốn bán vũ khí cho các nước đồng minh.

C. chuẩn bị phát động chiến tranh chống Đức.

D. tấn công tiêu diệt các nước tư bản chủ nghĩa.

**Câu 53.** Sự kiện đánh dấu Chiến tranh lạnh bao trùm thế giới là

A. thắng lợi của cách mạng Cuba (1959).

B. Liên Xô đã thành lập khối SEV (1949).

C. thông điệp của Tổng thống Mỹ (1947).

D. sự ra đời của NATO và Vác-sa-va (1955).

**Câu 54.** Vì sao từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai (1945), Mỹ và Liên Xô đối đầu gay gắt?

A. Khác nhau về mục tiêu và đường lối chiến lược.

B. Do những mâu thuẫn trong hội nghị I-an-ta (1945).

C. Mâu thuẫn gay gắt về vấn đề thị trường, thuộc địa.

D. Sự cạnh tranh gay gắt về ngành công nghiệp vũ trụ.

## PHẦN 2 – CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM ĐÚNG - SAI

**Học sinh trả lời từ câu 1 đến câu 6. Ở mỗi câu, HS điền Đ trước ý đúng và S trước ý sai.**

**Câu 1. Đọc đoạn tư liệu sau đây:**

"Trước kia, chế độ quân chủ tại Hy Lạp đã nhờ vào sự giúp đỡ của Anh, nhưng sau Chiến tranh thế giới thứ hai, kinh tế của nước Anh hoàn toàn suy kiệt, lo cho mình còn không xong, nên không thể giúp đỡ gì cho chế độ quân chủ ở Hy Lạp nữa.

Vào ngày 12-3-1947, Tổng thống Tơ-ru-man đã đọc một bài diễn văn tại lưỡng viện Quốc hội Mỹ, cho rằng Hy Lạp và Thổ Nhĩ Kỳ nếu bị rơi vào khối xã hội chủ nghĩa, thì cả Trung Đông cũng sẽ rơi theo... sẽ làm cho cả Tây Âu bị ảnh hưởng. Do vậy, ông thuyết phục Quốc hội Mỹ chi viện kinh tế và quân sự cho Hy Lạp và Thổ Nhĩ Kỳ với số tiền 400 triệu đô la. Lí luận này về sau được gọi là "Học thuyết Tơ-ru-man".

(Vương Kính Chi, Lược sử nước Mỹ (Phong Đào dịch), NXB Thành phố Hồ Chí Minh, Thành phố Hồ Chí Minh, 2000, tr.145)

- a) Chiến tranh lạnh là cuộc đối đầu gay gắt giữa Mỹ và Liên Xô, chỉ diễn ra ở châu Âu.  
 b) Thông điệp của Tổng thống Mỹ Tơ-Tu-man đọc trước Quốc hội Mỹ ngày 12-3-1947 đã khởi đầu cuộc Chiến tranh lạnh chống lại Liên Xô và các nước Đông Âu.  
 c) Nguồn gốc của sự đối đầu căng thẳng giữa Mỹ và Liên Xô xuất phát từ "vấn đề Hy Lạp và Thổ Nhĩ Kỳ" sau Chiến tranh thế giới thứ hai.  
 d) Học thuyết Tơ-ru-man phản ánh chính sách đối ngoại của Mỹ sau Chiến tranh thế giới thứ hai, muốn đưa nước Mỹ trở thành bá chủ thế giới.

**Câu 2.** Đọc đoạn thông tin sau đây:

Từ đầu những năm 70 của thế kỉ XX, trên thế giới diễn ra nhiều cuộc gặp gỡ thương lượng của nguyên thủ quốc gia các nước và khu vực: Mỹ và Liên Xô, Mỹ với Trung Quốc, hai miền nước Đức, Đông Âu và Tây Âu,... Tháng 12-1989, trong một cuộc họp không chính thức tại đảo Man-ta (Địa Trung Hải), đại diện hai nhà lãnh đạo cấp cao của Liên Xô (Góc-ba-chốp) và Mỹ (Bu-sơ) đã chính thức cùng tuyên bố chấm dứt Chiến tranh lạnh. Sau Chiến tranh lạnh, Liên Xô, Mỹ và các nước đã thoả thuận giải quyết cuộc xung đột ở nhiều nơi trên thế giới bằng giải pháp hòa bình: ở Ap-ga-ni-xtan, Cam-pu-chia, Tây Nam Phi,... Nhiều tổ chức liên minh khu vực và châu lục được mở rộng, hoặc thay đổi tên gọi mới, kết nạp thêm thành viên và kết nối liên lục địa (ASEAN, EU, ASEM, APEC,...).

- a) Mặc dù Chiến tranh lạnh vẫn tiếp diễn, nhưng từ đầu những năm 70 của thế kỉ XX xu thế hòa hoãn Đông - Tây đã diễn ra.  
 b) Xu thế hòa hoãn Đông - Tây chỉ được diễn ra, bàn luận và quyết định bởi các cuộc gặp gỡ thương lượng giữa nguyên thủ quốc gia của hai nước Liên Xô và Mỹ.  
 c) Trong xu thế hòa hoãn Đông - Tây, Việt Nam luôn ủng hộ và đã thành công trong việc kí Hiệp định Pa-ri (1973) và giải quyết "vấn đề Cam-pu-chia" (1991).  
 d) Chiến tranh lạnh chấm dứt, sau đó là Trật tự thế giới hai cực I-an-ta sụp đổ đã mở ra chiều hướng và những điều kiện giải quyết quan hệ quốc tế bằng giải pháp hòa bình.

**Câu 3.** Đọc đoạn tư liệu sau đây:

"Vào thập niên 1980, mối quan hệ nòng cốt giữa Tổng thống Mỹ Ri-gân và nhà lãnh đạo Liên Xô Góc-ba-chốp đã giúp giảm dần tình trạng căng thẳng của Chiến tranh lạnh. Năm 1987, hai nhà lãnh đạo đã đồng ý huy bỏ tên lửa hạt nhân tầm trung. Năm 1989 Góc-ba-chốp cho phép các quốc gia xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu bầu ra chính phủ dân chủ, và đến năm 1991, Liên Xô tan rã thành 15 nước cộng hòa độc lập. Ngày 12-3-1999, Hung-ga-ri, Ba Lan và Cộng hòa Séc gia nhập khối NATO".

(King Fisher, Bách khoa thư lịch sử (Nguyễn Đức Tĩnh và Ngô Minh Châu dịch), NXB Thế giới, Hà Nội, 2016, tr.437)

- a) Trật tự thế giới hai cực I-an-ta bắt đầu bị xói mòn và sụp đổ trong thập niên 1980.  
 b) Chiến tranh lạnh kết thúc và Trật tự thế giới hai cực I-an-ta sụp đổ bắt nguồn từ những nguyên nhân khác nhau, nhưng yếu tố Mỹ và Liên Xô vẫn là quyết định.  
 c) Cuộc Chiến tranh lạnh đã kết thúc và Trật tự thế giới hai cực I-an-ta đã sụp đổ, nhưng nhiều di chứng của nó vẫn còn và vẫn đang tiếp diễn ở nhiều nơi trên thế giới.  
 d) Việc Liên Xô tan rã (1991) đã chính thức chấm dứt cục diện hai cực, hai phe.

**Câu 5.** Cho bảng dữ kiện sau đây về nguyên nhân sự sụp đổ Trật tự thế giới hai cực I-an-ta, trong mỗi ý A, B, C, D, học sinh chọn đúng hoặc sai.

|                                                     |                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nguyên nhân sụp đổ Trật tự thế giới hai cực I-an-ta | Chạy đua vũ trang khiến cả Liên Xô và Mỹ bị tổn kém, suy giảm thế mạnh kinh tế, buộc hai bên phải tự điều chỉnh, từng bước hạn chế căng thẳng. |
|                                                     | Sự vươn lên của các nước trên thế giới nhằm thoát khỏi ảnh hưởng của hai cực.                                                                  |
|                                                     | Thắng lợi của phong trào giải phóng dân tộc và sự ra đời của hàng loạt các quốc gia độc lập.                                                   |
|                                                     | Sự thay đổi trong cán cân kinh tế thế giới, đặc biệt là sự nổi lên của Nhật Bản và các nước Tây Âu.                                            |
|                                                     | Xu thế hoà hoãn, toàn cầu hoá và ảnh hưởng của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ ba.                                                          |
|                                                     | Sự khủng hoảng, suy yếu rồi tan rã của Liên Xô quốc gia đứng đầu hệ thống xã hội chủ nghĩa.                                                    |

A. Trật tự hai cực I-an-ta sụp đổ là do sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế Mỹ và Tây Âu từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai.

B. Xu thế toàn cầu hoá khiến cho tình trạng chạy đua vũ trang của Mỹ và Liên Xô không còn phù hợp.

- C. Trật tự thế giới hai cực I-an-ta sụp đổ gắn liền với sự khủng hoảng và suy yếu của Liên Xô.  
D. Sự vươn lên của các nước đang phát triển khiến cho Mỹ suy yếu, không còn đủ sức chạy đua kinh tế.

**Câu 6.** Đọc đoạn tư liệu sau đây, trong mỗi ý A, B, C, D, học sinh chọn đúng hoặc sai.

*"Bài học của thời kì Chiến tranh lạnh đã chứng tỏ phương thức quan hệ quốc tế lấy đối đầu chính trị – quân sự là chủ yếu không còn phù hợp, phải chịu nhiều tổn thất hoặc thất bại như hai nước Xô – Mỹ và một bị thương, một bị mất. Trong khi đó, phương thức lấy hợp tác và cạnh tranh về kinh tế - chính trị là chính lại thu được nhiều tiến bộ, kết quả như các nước Đức, Nhật và NICs. Sự hưng thịnh hay suy vong của một quốc gia quyết định bởi sức mạnh tổng hợp của quốc gia đó, mà chủ yếu là thực lực kinh tế và khoa học – kĩ thuật".*

(Vũ Dương Ninh (Chủ biên), *Một số chuyên đề lịch sử thế giới*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội, 2001, tr.401)

- A. Hợp tác về kinh tế - chính trị làm suy yếu tiềm lực phát triển của từng nước.  
B. Tình trạng đối đầu về chính trị - quân sự của Mỹ và Liên Xô trong Chiến tranh lạnh khiến cho hai nước chịu nhiều tổn thất.  
C. Thực lực kinh tế và khoa học – kĩ thuật có vai trò quan trọng đối với sự phát triển của một quốc gia.  
D. Đoạn tư liệu thể hiện xu thế phát triển chính của thế giới sau Chiến tranh lạnh.